

Datum
2019-05-10

Diarienummer
MH-2018-42-36

Miljöinspektör
Lilian Flygare Ivarsson
lilian.flygare-ivarsson@trelleborg.se
0410-73 32 48

Samhällsbyggnadsnämnden

”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokröp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster” –kostnadsberäkningar och reviderad version av handlingsplanen

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anta reviderad version av handlingsplanen och sända handlingsplanen och tjänsteskrivelsen med kostnadsberäkningar vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för antagande.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning översände den 24 april 2018 remiss angående ”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokröp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster” till samtliga nämnder och kommunala bolag för att inkomma med synpunkter senast den 25 maj 2018. Synpunkterna sammanfattades i förvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 4 juli 2018 och handlingsplanen reviderades den 4 juli 2018.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 14 augusti 2018 att godkänna och sända den reviderade handlingsplanen vidare till kommunfullmäktige för antagande (SBN 2018/104 § 137). Vidare beslutade kommunstyrelsen den 7 november 2018 att återremittera handlingsplanen till samhällsbyggnadsnämnden för inarbetning av kostnadsberäkning alternativt kostnadsuppskattning för föreslagna åtgärder (KS 2018/33 § 307). Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning föreslog i tjänsteskrivelse den 26 november 2018 att samhällsbyggnadsnämnden skulle besluta att återremittera handlingsplanen till samtliga kommunala bolag för kostnadsberäkningar och kostnadsuppskattningar. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade därefter att återremittera handlingsplanen till samtliga nämnder och kommunala bolag för kostnadsberäkningar och kostnadsuppskattningar, med begäran om svar senast i april 2019 (SBN 2018/167 §217). Nedan följer sammanfattning av de svar som inkommit från nämnderna och kommunala bolagen avseende kostnadsberäkningar alternativt kostnadsuppskattningar för handlingsplanen.

Sammanfattning av remissvaren avseende kostnadsberäkningar för handlingsplanen

Denna sammanfattning innehåller kostnadsberäkningar från de nämnder och kommunala bolag i kommunen som har besvarat återremissen om kostnadsberäkningar. Omorganisation i kommunen har lett till sammanslagning av tekniska nämnden och servicenämnden, och därmed har tekniska servicenämnden svarat på remissen. Socialnämnden har tidigare valt att inte yttra sig och har inte inkommit med synpunkter denna gång. Östersjöterminalen AB och Trelleborgs Stadsnät AB har inte inkommit med synpunkter. En sammanfattning i tabellform uppdelat på nämnderna och bolagen avseende kostnader för delprojekten har bifogats, se bilaga A. En del av remissvaren innehåller synpunkter med tillägg, vilket har lagts in i minimala justeringar i en reviderad version av handlingsplanen, se bilaga B.

Nämndernas remissvar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen påtalar i tjänsteskrivelsen till beslut (KS 2019/77 § 88) att det är viktigt att tidsplan och ansvar tydliggörs i ledningssystemet för att säkerställa att uppföljning kan göras. Den stora majoriteten av åtgärder i handlingsplanen ryms inom befintlig verksamhet gällande att följa lagkrav och utföra tillsynsarbete, dvs ordinarie ansvar för respektive nämnd och styrelsen. Kostnaden ligger till stor del inom ordinarie ram och verksamhet. Kostnader som tillkommer är den som faller på Trelleborgs Hamn AB gällande insamling av marint skräp, samt informationsåtgärder. Merkostnader för vissa produkter och aktiviteter kommer att övervägas av miljövinsterna med ett bibehållet djur- och naturliv i havet utanför Trelleborgs kust, möjligheten till bibehållen eller utökad fiskerier, minskad exponering för invånare av miljögifter i olika former, samt en attraktiv och skräpfri boendemiljö och turistdestination. Kommunstyrelsen redovisar en fördjupad kostnadsberäkning utifrån samhällsbyggnadsnämndens önska om att styrelsen inkommer med specifika kostnader. Kommunstyrelsen kommer att genomföra vissa åtgärder, vilka redovisas i tabell med uppskattad kostnad. Kommunstyrelsen anger i tabell vilka delprojekt som berör kommunstyrelsen och uppskattad kostnad/resursbehov.

Delprojekt 1. Rening av dagvattenutsläpp, punkt 1, Omvärldsbevakning, resursbehov 24 tim/år, Löpande.

Delprojekt 5. Tvätt av syntetfibrer, punkt 3, Informationskampanjer till allmänheten, resursbehov ca 2 arbetsdagar. Alternativt samordning med utskick genom andra kanaler till medborgare, jämför Delprojekt 11. Information.

Delprojekt 10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust, punkt 2, Utredning. Uppskattad kostnad ca 200 000 kr, genomförs senast 2020.

Delprojekt 11. Information, punkt 2, Information i tekniska förvaltningen skrift till kommunens medborgare, samordnas med utskick i Delprojekt 5, Tvätt av syntetfibrer, punkt 3, Informationskampanjer till allmänheten, arbetstid ca 1 arbetsdag.

Delprojekt 11. Information, punkt 4, att verka för att handlingsplanen arbetas in i Stratsys. Att arbeta in handlingsplanen i Stratsys beräknas ta 2 arbetsdagar.

Kommunstyrelsen pekar vidare på att genom att målmedvetet arbeta med åtgärderna i miljöavdelningens framtagna handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster, kommer Trelleborgs kommun att bidra till en mer hållbar utveckling och därmed även på ett bra sätt tillvarata barns, ungas och kommande generationers rättigheter till en tillgänglig, ren och hållbar miljö i framtiden. Trelleborgs kommun tar genom handlingsplanen ett övergripande kommunalt ansvar för dagens och morgondagens marina miljö gällande mikroplaster.

Tekniska servicenämnden

Tekniska servicenämnden noterar i beslut TSN 2019/132 § 44, att handlingsplanen består av elva delprojekt, varav tekniska servicenämnden berörs av sju delprojekt. I beslutet listas de uppskattade kostnaderna på respektive delprojekt och summeras.

Delprojekt 1. Rening av dagvattenutsläpp. Samtliga åtgärder bedöms rymmas inom ordinarie verksamhet.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner. Kostnad för uppsamling av granulat för fyra planer vid dagvattenbrunnar: 200 000 kr.

Delprojekt 3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner. Teknisk servicenämnd förvaltar elva lekplatser, kostnad för uppsamling av granulat (11 lekplatser, 11 brunnar): 55 000 kr.

Delprojekt 6. Båtbottenfärger. Punkt 2, kostnad för en båtbottentvätt är 1 500 000 – 2 000 000 kr. Tekniska förvaltningen anser att en båtbottentvätt i första hand köps in till Gislövs Småbåtshamn. Med ett LOVA-bidrag skulle kostnaden för inköpet bli 750 000 -1 000 000 kr. Driftkostnader i form av el och service tillkommer. Kommunen skulle kunna ta ut en avgift för nyttjandet av tvättanordningen, vilket skulle finansiera delar av investeringen.

Delprojekt 6, punkt 3, markprover i hamnar, i ett första steg tas markprover i väl valda delar av uppställningsytorna i syfte att få en bild av eventuell föroreningsproblematik. Beräknad kostnad för upptagning av markprover och analyser av prover 150 000 – 200 000 kr.

Delprojekt 7. Nedskräpning. Kostnad för Håll Sverige rents årliga städaktion uppgår till ca 25 000 kr, och bidrag till Ståda Sveriges strandstädning uppgår till 23 000 kr. Städning ingår i tekniska förvaltningens ordinarie arbetsuppgifter, men ibland får större punktinsatser göras, som är svåra att budgetera.

Delprojekt 9. Avloppsreningsverkens roll avseende utsläpp av mikroplaster och läkemedelsrester i utgående vatten och slam. Samtliga åtgärder bedöms rymmas inom ordinarie verksamhet.

Delprojekt 10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust. Inköp av havssoptunnan ”The Seabin” kostar ca 35 000 kr. Driftkostnader i form av el och service tillkommer.

Delprojekt 11. Information, ingår i ordinarie arbetsuppgifter på förvaltningen.

Summering: Alla kostnader sammanslagna bedöms kostnaden grovt till 2 miljoner kronor, exklusive driftskostnader, eventuella följdskostnader och icke inräknat eventuella bidrag. Uppsamling av granulat via särskilda brunnar bedöms kosta ca 255 000 kr exklusive driftskostnader. Bidrag till städaktioner som Håll Sverige Rent och Städa Sverige kostar ca 50 000 kr. Båtbottentvätt bedöms kosta 1.5-2 miljoner kr exklusive driftskostnader och eventuella bidrag. Markprover i småbåtshamnar bedöms kosta initialt 150 000 – 200 000 kr. Havsoptunnan ”The Seabin” kostar 35 000 kr.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden noterar i beslut (BIN 2019/676 § 91) att bildningsnämnden är berörd genom två delprojekt i handlingsplanen: Delprojekt 3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner samt Delprojekt 7. Nedskräpning.

Delprojekt 3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner. Det är tekniska servicenämnden som får svara för eventuella organisatoriska och ekonomiska konsekvenser kopplat till föreslagna åtgärder.

Delprojekt 7. Nedskräpning, punkt 3, Deltagande i Håll Sverige Rents aktion mot nedskräpning. Bildningsförvaltningen deltar redan idag genom förskolors och skolors medverkan i aktionen, enligt yttrandet våren 2018.

Delprojekt 7. Nedskräpning, punkt 5, Utreda om det behövs ytterligare insatser för att minska nedskräpningen i kommunen. Till exempel skulle förskolor och skolor få organiserad källsortering av plast. Bildningsnämnden har redan påtalat i yttrandet våren 2018 att införande av organiserad källsortering förutsätter samarbete över förvaltningsgränserna. Bildningsförvaltningen menar att serviceförvaltningen och tekniska servicenämnden måste svara för vilka eventuella konsekvenser som införande av en sådan källsortering skulle innebära.

Bildningsnämnden har i beslutet en protokollsanteckning från ledamot i Miljöpartiet, som anser att man bör vara restriktiv med användandet vid nyanläggning av förskole- och skolgårdar vad gäller gummibaserade fallskyddsunderlag och andra fallskydd bör beaktas i första hand. Om man anlägger gummibaserade fallskydd måste dagvattenhanteringen ordnas på ett sådant sätt att spridning av mikroplaster inte sker via dagvattnet. Då det finns en uppsjö andra markmaterial som utgör skolgårdarnas gestaltning, kan hjälp inhämtas av professionella landskapsarkitekter och markprojektörer vid val av markmaterial som passar verksamheterna. Vad gäller källsortering av plast i skolorna bör det, där det inte redan finns, snarast införas. Serviceförvaltningen tillsammans med bildningsförvaltningen bör sätta igång ett arbete med att införa källsortering av avfall på skolorna i hela kommunen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden behandlar i beslut (KFN 2019/11 § 23) Delprojekt 2. Konstgräsplaner med kostnadsberäkningar för relevanta punkter 3 – 7, enligt nedan:

Delprojekt 2. Konstgräsplaner, punkt 3, För befintliga konstgräsplaner bör det granulat som upphandlas ha bästa möjliga hälso- och miljöprestanda. Kostnadsökning vid inköp av nytt granulat, totalt för fem planer: Köpingseskolan 45 000 kr, Vångavallen 36 000 kr, Smygehamn 36 000 kr, Anderslöv 36 000 kr, och Västervångsskolan 0 kr.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner, punkt 4, Dagvattenbrunnar i anslutning till konstgräsplaner bör förses med filter för uppsamling av granulat. Installation av granulatuppsamlare och filter kostar 100 000 kr per plan, totalt 500 000 kr.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner, punkt 5, Rutiner för skötsel av konstgräsplaner bör tas fram med syfte att minimera spridningen av granulat. Nya rutiner både för skötsel och användare medför kostnader. Miljöstation vid utgång kostar 4 000 kr per plan, sarg i staket runt planen kostar 25 000 kr per plan, arbetskostnad 740 kr/vecka och plan.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner, punkt 6, Tillsyn enligt miljöbalken av konstgräsplaner med krav på åtgärder. Avgift för samhällsbyggnadsförvaltningens tillsyn 8730 kr per tillsyn, totalt 43 650 kr.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner, punkt 7, Tar fram bra information

Kultur- och fritidsnämnden har summerat total investeringskostnad till 645 000 kr:

Granulatuppsamlare och filter 5 planer = 500 000 kr

Miljöstation/sarg 5 planer = 145 000 kr

Och årlig kostnadsökning, ingående inköp av nytt granulat, arbetskostnader och tillsynsavgifter till 235 130 kr.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsnämnden har i tidigare remissyttrande (AMN 2018-05-14 § 66) avstått att yttra sig eftersom innehållet i planen inte berör nämndens verksamhet, och av den anledningen har arbetsmarknadsnämnden inga ytterligare kommentarer gällande den aktuella handlingsplanen (AMN 2019/47 § 43).

Kommunala bolagens remissvar

Trelleborgs Hamn AB, enligt e-post daterat den 24 april 2019, har utrett åtgärder och metod som är mest effektiv för att motverka att plaster kommer ner i havet. Den största delen av plaster och skräp kan endast samlas upp med ”handplockning”. Under perioden februari och mars 2019 har Trelleborgs Hamn AB samlat in 100 kg som ej når havet. Handplockning är enligt Trelleborgs Hamn AB den absolut mest effektiva och kostnadseffektiva metoden. Årskostnad för detta blir 440 000 kr, med en potentiell volym plast om 1000 kg/år. För att uppnå en effekt även på plaster som redan finns i havet kommer Trelleborgs Hamn AB att investera i en s.k. Seabin (havssoptunna). Årskostnad för Seabin blir 60 000 kr. Totalt dessa åtgärder kommer att samla upp ca 1500 kg/år.

AB Trelleborgshem, enligt skrivelse daterad den 23 januari 2019, har svarat att för delprojekt 1-2, 4-7, 9-11 är AB Trelleborgshem inte ansvarig för någon åtgärds punkt. För delprojekt 3 noterar AB Trelleborgshem att de har lekplatser med gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner i sitt bestånd. Kostnaden för att

uppfylla dessa två punkter är ringa för bolaget. För delprojekt 3, åtgärds punkt 2 (om dagvattenbrunnar bör förses med filter) tolkar detta som om åtgärden är frivillig. Om åtgärden genomförs har bolaget ingen spetskompetens att utföra kostnadsberäkningar, utan detta bör göras av exempelvis tekniska serviceförvaltningen. AB Trelleborgshem anser vidare att det är en fördel om samtliga nämnder och bolag använder samma kostnadsberäkningar eller kostnadsbedömningar för att i största möjliga mån säkerställa de ekonomiska uppskattningarna. För delprojekt 8 punkt 1 är AB Trelleborgshem ansvarig och bevakar redan idag myndigheternas lagstiftningsarbete mm så därför medför åtgärds punkten ingen extrakostnad för bolaget. AB Trelleborgshem tillägger för åtgärds punkt 3 att det kan vara samhällsbyggnadsförvaltningens uppgift även ska omfatta de kommunala bolagen.

AB Visit Trelleborg, enligt e-post daterat den 15 februari 2019, ser mycket positivt på att det i kommunen tas fram en handlingsplan, men då bolagets verksamhet inte är relaterad till användning av mikroplaster och handlingsplanen kan bolaget inte inkomma med kostnadsberäkningar och kostnadsuppskattningar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning tackar samtliga remissinstanser dvs nämnder och kommunala bolag som har svarat på återremissen.

Miljöavdelningen tackar för de förslag till tillägg eller förändringar som inkommit, och kommer att tillägga dem i denna reviderade handlingsplan. Förslagen förändrar inte på något sätt den ursprungliga intentionen med ”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster”, utan poängterar just att handlingsplanen är ett ”levande” dokument, som ska vara ett stöd för de framtida åtgärder som krävs för ett nutida och framtida ansvar för den marina miljön gällande mikroplaster. Miljöavdelningen inför också namnändringar på nämnder där det är aktuellt.

Miljöavdelningen har då lagt till följande i den reviderade handlingsplanen, så att lydelsen blir:

Delprojekt 8. Upphandling i Trelleborgs kommun, punkt 3.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska bistå med kunskap till serviceförvaltningens upphandlingsenhet, nämnder och kommunala bolag.

Delprojekt 10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust, tillägg åtgärder punkt 3. Nedskräpningen i Trelleborgs hamn ska minskas genom handplockning av skräp.

Delprojekt 11. Information, punkt 4, Samhällsbyggnadsförvaltningens och kommunledningsförvaltningens kommunikatörer arbetar in handlingsplanen i Stratsys-verktyget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att samhällsbyggnadsnämnden antar denna tjänsteskrivelse och sänder över den till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för antagande av handlingsplanen.

Bilagor

Till denna tjänsteskrivelse hör följande bilagor:

- Bilaga A Tabell 1. Kostnadsberäkningar och beräkningar av resursbehov från nämnder och kommunala bolag för ”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokröp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster”
- Bilaga B Reviderad version av ”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokröp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster”, daterad 2019-05-10

För Samhällsbyggnadsförvaltningen

Rima Dauod
Miljöchef

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör

